

Drewniany kościół w Dębnie Podhalańskim

Takich świątyń w Polsce prawie nie ma: od posadzki po zwieńczenie średniowiecznych, niezmienionych od setek lat. Tym razem będzie o znanym drewnianym kościele w Dębnie Podhalańskim.

Kościół św. Michała Archanioła w Dębnie - perła wśród drewnianych świątyń

Kościół św. Michała Archanioła w Dębnie to chyba najlepiej znany drewniany zabytek w Polsce. Położony jest na Podhalu, nad samym niemal Jeziołem Czorsztyńskim, przyjeżdżają tu więc wypoczywający zarówno w Zakopanem, jak i w Szczawnicy bądź w okolicach. Zimą kościół najczęściej jest zamknięty ze względu na wilgoć, jaka może dostać się do wnętrza tej świątyni – unikatowej w skali europejskiej.

Świątynię zbudowano w 2. połowie XV wieku (zapewne w latach 1470–80),

co daje jej miejsce wśród kilkudziesięciu podobnych kościołów w Polsce. Jediną rozbudowę przeprowadzono w 1601 roku, kiedy powstała wieża zwieńczona charakterystyczną izbicą. Takie dekoracje dodawano w tym czasie do wielu drewnianych świątyń Małopolski i Podkarpacia.

Kościół w Dębnie nie byłby unikatowy, gdyby nie jego wnętrze. W czasie krótkiego zwiedzania nie zawsze jest czas, żeby wyszukać wszystkie interesujące elementy wystroju wnętrza. Co zatem jest tu najciekawsze? Przede wszystkim **polichromia patronowa** z ok. 1500 roku. Patronowa – czyli powstała wskutek malowania według szablonów (zwanymi patronami). Ów szablon, przygotowywany z kartonu lub skóry przykładano do drewnianej powierzchni i pokrywano farbą. Na polichromii w Dębnie można zobaczyć aż 72 różne motywy, a malowidła pokrywają nie tylko strop, lecz także i ściany. Daje to pierwsze miejsce w Europie Środkowej pod względem ilości polichromii patronowych.

Świątynia powstała w latach 1470–80

Warto również zwrócić uwagę na **późnogotycki ołtarz (tryptyk)** z 1. ćwierci XVI wieku, z charakterystycznymi gotyckimi łukami oraz pinaklami. Przedstawia on tzw. kompozycję Sacra Conversazione (Świętej Dysputy/Rozmowy), na którą składają się postaci Matki Boskiej z Dzieciątkiem, św. Katarzyny oraz Michała Archanioła. Przy ołtarzu znajdują się słynne kwadratowe **cymbałki** z XV wieku (albo starsze), jedne z pięciu takich na świecie. Ich niezwykłość polega na tym, że wbrew prawom fizyki najgrubsza i najdłuższa płytka wydaje najwyższy dźwięk, a najcieńsza – najniższy, dokładnie odwrotnie niż w „normalnych” cymbałkach.

Do średniowiecznego wyposażenia kościoła zaliczyć trzeba także **gotycki krucyfiks** z symbolami ewangelistów (ok. 1380 roku) z wyciętymi z drewna figurami Matki Boskiej i św. Jana, umieszczony na belce tęczowej, a także drewniane i przez to unikalne **tabernakulum**, osadzone obecnie w północnej ścianie kościoła. Obok niego wisi **kopia jednego z najstarszych polskich obrazów**, przedstawiającego św. Agniesz-

kę i św. Katarzynę (oryginał z 1280 roku). Malowidło zostało odkryte niemal przypadkiem przez dwóch historyków sztuki, po tym jak deska, na której się znajduje, miała posłużyć do łatania sobót. Starsze niż kościół są także **figury św. Mikołaja** (lata 1420–30) oraz **Matki Boskiej z Dzieciątkiem** (ok. 1440 roku), ta druga obecnie jest umieszczona w barokowym ołtarzu bocznym. Figurki te pochodzą zapewne z wcześniejszych ołtarzy, które później zostały rozmontowane.

Wieżę dobudowano na początku XVII wieku

Tyle, o głównych atrakcjach kościoła dębniańskiego. Tych mniejszych, jak np. **chorągiew husarska z XVII wieku czy barokowe ołtarze boczne**, można tu naliczyć całkiem sporo. Zapraszamy do ich odkrycia!

Tekst i zdjęcia: Jakub Jagiełło

Informacje praktyczne:

Dębno leży w woj. małopolskim przy drodze nr 969 Nowy Targ–Krościenko nad Dunajcem. Kościół można zwiedzać od 15 maja do 15 października w czw. i pt. od 14 do 18 i w sb. od 10 do 14. Msze święte w niedzielę o 8 i 11. W pozostałych terminach świątynia dostępna jest po uzgodnieniu z proboszczem (tel. 018 275 17 97).
Zobacz na mapie; Noclegi w okolicy

Internetowy Przewodnik Turystyczny

www.ciekawe-miejsca.net